

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „

Egyen szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Törvényhatóságok.

Debreczen, április 15.

[R. A.] A Bánffy-kormány alatt ugyan csak sorra kerültek a botrányok. Napnap után van szenzációja az arra vadászó, lapoknak. Lopás, sikkasztás, hamisítás, alkotmányértés váltják fel egymást.

Valóban elmondhatjuk Petőfivel: érett gyümölcs (meg is rothadt talán?) vagy 67-iki kiegyezés, le kell hullanod!

A politikai élet Szaharájából, azonban egy-egy oázisra lehetünk mégis, ahol üdülhet a lélek. Ezek az oázisok a törvényhatóságok jobbjai, melyeket még nem tett a sivataggal egyenlővé a politikai becstelenség, a korrupció dühöngő Számuma.

Kevés ilyen oázisa van már Magyarországnak, hová még nem furakodott be a divatos politikai becstelenség örlő férgé, de azért — hála a magyarok Istenének! — van még néhány.

Szinte jól esik az ember szívének olvasni azt, hogy két törvényhatóság — Arad és Pest vármegyék — tanúságot tettek erre vonatkozólag, s határozott erélyes hangon utasították vissza egy szolgálékü törvényhatóság átiratát.

Bánffy-kormányja ugyanis a törvényhatóságokat is olyan eszköznek tekintette, melyeket minden aljasságra, minden alkotmány és közjog ellen elkövetett merényletre felhasználhat, ha arra szüksége van.

És fel is használta, illetőleg megkísérelte felhasználásukat. Eszközei természetesen a minden lében kanálként szereplő főispánok voltak.

Ez év elején, mint előre is látható volt, erős és tartós budget-tárgyalásra volt kihatása. Ennek ugy akarta elejét venni, hogy fizetett sajtójával nyomást igyekezett gyakorolni a köteleességét híven teljesítő ellenzékre. Ez azonban, mint könnyen meg is magyarázható, nem sikerült neki.

Ezután a törvényhatósághoz fordult, s a főispánok útján kibúhatolta, hogy hol van talaj az ilyen czélokra.

Sopron város törvényhatósága volt az első, s a főispánja által közvetve tett indítványt, mely nem volt egyéb, mint a képviselőház klotürje, mely a véderő vita óta egyre kísért, — a közgyűlés hazafiatlan többsége elfogadta. És ez a szennyes átirat megjárta az ország összes törvényhatóságait.

Midőn örömmel fejezzük ki a fellet, hogy most majd nem egyidejűleg három törvényhatóság utasította vissza

méltó felháborodással ezt az átiratot, egyúttal szomorúan kell tapasztalnunk, hogy milyen mélyen sülyedt az erkölcsi érzés.

De látjuk a kezét is annak a párt-nak, mely oda sülyesztette csupán azért, hogy egy jó intézmény lealázásával az államosítást segítse elő, illetőleg annak keresztül erőszakolásával a törvényhatósági élet megmentőjeként szerepelhessen.

Jó eleve is kényszeríteni akarta a törvényhatóságokat a kormány szolgálatra, s ezzel is egyengelni akarta az útját a gyűlölt államosításnak, mi nem egyéb, mint az önkormányzat megbénításával és tönkretelvéssel az államhatalomnak a felelősségnek csak látszatával bíró centralisticus kormány kezében való központosítása.

Szinte kétségbe esünk a törvényhatóságok romlás felett, midőn a sivár valót látjuk, s lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy a kormány merényletei milyen fényesen sikerültek. De most végre kinyílt a szemük a törvényhatóságoknak is, jó szerencse még, hogy ideje korán, s nem az utolsó órában, midőn már talán késő lett volna.

Tisztán áll előttünk a sunyi Bánffy ravasz fondorlata: mindenre természetesen a maga hasznát érve, a törvényhatóságokat akarta felhasználni.

A parlamentre kellett rájleszteni, hogy megkapja a budget törvényt. A törvényhatóságokhoz fordult, tehát. Akadt köztük, a melyik kötelenek áll: Sopron.

Egyik miniszterének a becsületét kellett megreparálnia, mert az nem tudta önmaga megvédeni, — parlamenti tisztességérzetem nem volt annyira kifejlődve, hogy lemondott volna. Mit tegyen?

Újból a törvényhatóságokhoz fordult, hogy a miniszteri becsületen ejtett sebet egy kis bizalmi felirat tapasztalásával hegeszse be. És ismét akadt egy, a melyik kötelenek állt; majd kiég a szemünk a szőgyentől, hiszen ez —

De itt álljunk meg, mert ez volt a sülyedés utolsó foka, tovább már nem sülyedhetünk; innen emelkedhetünk csak. És ugy is van, a törvényhatóságok jobbjei már öntudatra ébredtek, s őket — reméljük és elvárjuk — követni fogják a többiek is.

Bánffy zágrábi kudarczát a horvát törvényhatóságok diszpolgári okleveleivel igyekezett leplezni. Ezen bátorodott fel annyira, hogy valahányszor csak megszorult, mindig a törvényhatóságokhoz fordult.

Mostani többszörös felcülése kétsze-

res örömmel tölt el bennünket, ugyanis az erélyes vitszautasításokban a törvényhatóságok régi függetlenségének dokumentálását látjuk, másrészt pedig meghiusulását az államosítást célzó aknamunkának.

A míg ilyen törvényhatóságaink lesznek, addig nem feltjük a centralizációtól az önkormányzatot.

Nincsen kifogásunk a törvényhatóságok határozatai ellen, sőt inkább hangsúlyozzuk azoknak szükségességét, mert azzal a közszellem ébrentartását szolgálják. Válasszanak a törvényhatóságok diszpolgárokat, ha érdemeset találnak ilyen kitüntetésre, hozzanak határozatot, s intézzenek feliratokat az országgyűléshez az országot mélyen érdeklő vitális kérdésekben. Joguk van ehhez, sőt némelykor kötelességük is, melyielyel onmaguk iránt is tartoznak.

De az ellen, hogy a törvényhatóságok a kormányérdekek szolgálatába szegődjenek, s önállóságukat a szolgálai szellemmel cserélik fel, a legerélyesebben tiltakozunk mindenba!

Most a tiltakozás sora a hazafias törvényhatóságokon van. Utasítsák erélyesen vissza az önkormányzati függetlenségüket aláásni szándékozó átiratot mert csak így lehetnek — mint régen, ten voltak független törvényhatóságok!

A kvóta és a király. Bécsben — mint tudósítónk jelenti — erősen kolportálják most a királynak egy állítólagos mondatát. Ő felsége tudva levőleg tegnap előtt kihalgatáson fogadta a Budape-tről visszatért Badeni gróf osztrák miniszterelnököt, a ki a kiegyezési tárgyalásokról referált neki. A kihalgatás rendén szóba került az osztrák kvóta deputáció üzenete is. Mikor Badeni elmondta, hogy az osztrákok a kvótát 43.14—56.86 százalék szerínt akarják megállapítani, ő felsége így szólt: — Das ist bloß ein frivoler Scherz! (Ez csak egy frivol ttéfa!)

Ő felsége egyébként is határozott [kifejezést adott annak, hogy a kvótának Marország terhére ilyenén fölemelése teljességgel ki van zárva. A király e kijelentése az osztrák parlamenti körökben természetesen nagy konsternációt okozott.

A közösgyi költségvetés tárgyalását a közös minisztertanács tegnap befejezte. Értésülésünk szerint a jövő évi előirányzat az idei budgettel szemben körülbelül 5 millió emelkedést mutat, a mi jóformán kizárólag a hadsereg és a haditengerészetre esik.

A bankkérdés A bankszabadalom megújítása ügyében tegnap tartott tárgyalások bizonyos közeledést eredményeztek a bank és a két kormány állaspontja közt. — Hajlandó ugyanis a bank az államoknak a bank nyereségében való részletetését fölemelni, csupán az ellen tiltakozik, hogy az üzleti nyereségből egy preczipum eleve kihalassék. Határozottan

visszautasítja ellenben a bank az igazgató tanácsosok kinevezésére vonatkozó kívánságot. A bank kiküldöttei különben csütörtökön tesznek jelentést az igazgató tanácsnak a tárgyalások eddigi eredményéről, s néhány nap múlva a kormányok s a bank kiküldöttei új értekezletre jönnek össze.

KÜLFÖLD.

A német császár Bécsben. A külpolitika legnagyobb eseménye ma, a transvali, asszuani és dongolai háborus hírek lecsendesülése óta, a német császár látogatása szövetséges uralkodótársainál. Ő vizsgáltta meg Olaszországot afrikai verességeiért s most hazatérőben királyunkat látogatja meg. Tegnap délelőtt érkezett Bécsbe s bizonyára szóba kerülnek ottléte alatt minthogy Hohenzollern kanczellár is ott van, a hármasszövetség kérdései is. Erre látszik mutatni a Stanhord komoly angol lapnak az a híre is, hogy a szövetséget újabb tíz évre máris meghosszabbították. Kevesebb komoly már a következő párisi hír: Lobanoff, a párisi orosz nagykövét Francia- és Németország közötti oly értelemben igyekezik kibékülés létrehozni, hogy a külpolitikai kérdések elintézésére elkerülhetlenül való konzresszuson, vagy konferencián az egybegyűlő hatalmak többsége Anglia ellen nyilatkozzék. A Gaulois Belgium és Hollandiának küszöbön álló felosztásáról cikkez, úgy vélekedvén, hogy Holland a házasság útján mindenestre Németországnak hatalmába fog jutni.

A kiegyezés gazdasági kérdései.*)

A kiegyezésnek épp a gazdasági kérdései azok, amelyek úgy a parlamentekben, mint a társadalmi testületek állásfoglalásában leginkább tisztázódtak úgy, hogy e kérdésekben az egyes szaktestületek által elfoglalt al-

* Új folyóirat indult meg az év elején Magyar Gazdák Szövetsége című alatti, mint a Magyar Gazdaszövetség organuma. Bejelentést szerkesztésében. Ennek utolsó számából mutatjuk be a fenti címmel jelölt cikket. Az önálló vámterületi kérdése című első részét.

A „DEBRECZEN” TÁRSZAJA.

Muki bácsi.

Epizódaszabadságharczból)

Irta: Hentaller Lajos.

Emlékezem a napra nagyon jól, a mikor Muki bácsi kardja meg pisztolyai előkerültek. Mert negyvenkilenc után az ily fajta szerzők jól eldugdosta minden ember, nehogy elesükjék érte.

Emlékezem e napra élenken. Olyan furcsa hangulat volt már akkor a városban, hogy ki se lehet mondani. A cseh beamterek Garibaldit szidták, meg az olaszokat; s ijesztgették a bolond parasztot, hogy majd jön Garibaldi, az a zsvány, az a betyár, az a nyársra húzza a magyart. Per-ze senki sem hitte el nekik! Sőt kinevették a kaluzsnis atyafiakat.

Hogyne neverték volna! Hisz tükörben járta már nyáiban: »Kerek ez a zsemlye« ez pedig olyan formán végződik, hogy Garibaldi éljen. Denique! volt valami a levegőben. Legalább ezt allította a mindenesünk is, Soós Imre uram, akinek főleg az ütött szegyet a fejébe, hogy »miért csinálnak a promenádén katonakonzerteket esténként?»

— Okának kell ennek lenni, teins uram, — mondá apámnak, nagy hamis az a német, nem csinál az »hiába« semmit.

Mi gyerekek úgy estenden ott tenferegünk a sétatér, meg a patika között. Hát egyszer csak egy hosszú, langlegeta katona jön felénk s azt mondja: No gyerekek, én nagy

láspon a leghatározottabb formában domborodik ki előttünk.

A kiegyezés gazdasági kérdéseit képezik: A vámterület kérdése, az általános vám-tarifá revíziója, az örleli engedély szabályozása, a konzulátusi ügy, az ipari és kereskedelmi kedvezmények szabályozása, az ipari és kereskedelmi kérdések szabályozása, a vám-és kereskedelmi értekezletek, az állategészségügyi egyezmény megkötése és végül a vámszövetség tartama, a mely utóbbi természetesen csak az esetben jöhet számításba, ha a vámközösség továbbra is fenntartatnék.

A vámterület kérdése.

A kiegyezés kérdései felett megindult általános diskussziók alkalmával úgy a magyar, mint különösen osztrák részről a közös vámterület ellen a legnagyobb animozitás volt észlelhető. E felett nálunk egyáltalában nincs mit csodálkozni, mert hisz Magyarországon az önálló vámterületnek mindenkor számos híve volt a múltban is és bátran állíthatjuk, hogy a hívek száma évről-évre szaporodik s szaporodott különösen az utóbbi időben, midőn sajnosan kellett tapasztalnia az ország épp azon osztályának a közösség hátrányait, a melynek érdekei biztosításával indokoltak a közösség fenntartását.

A magyar gazdaközösség a közösség révén nemcsak az általános károsodott, hogy az ipar vámjait túlságosan magasan állapították meg s így a gazda ipari szükségletét drágán volt kénytelen megszerezni, vagy hogy a vámszövetség az osztrákok be nem tartották; hanem az által is, meg pedig számbavehetőleg károsodott, hogy a kereskedelmi szerződések megkötésénél Magyarország mezőgazdasági érdekei az osztrák iparnak feláldoztattak. Mert a monarchiának, mint vámelegségnek helyzete a külfölddel szemben az utóbbi évtizedben a múltéhoz képest teljesen megváltozott.

Míg a monarchia mint egységes vámterület a múlt évtizedekben határozottan mezőgazdasági terményeket exportáló volt és így a mezőgazdasági termelés feleslegének az ipar terén adott rekompensációk fejében piacot tudott biztosítani, addig ma úgy állunk, hogy a monarchia mezőgazdasági terménykiviteli feleslegének értéke egyenlő az ipari termékek kiviteli feleslegének értékével, úgy, hogy monarchiánk úgy ipari, mint mezőgazdasági téren ma mint kiviteli állam szerepel.

örömet szerzek nektek. Jertek velem, én megengedem, hogy azoknak a katona bácsikoknak tarthassátok a kottát. Volt öröm Izraelben! Rohantunk. Boldog volt aki előbb kapta kezébe a papírokat; s álltunk szemhunyorítás nélkül, mint a csövek, a muzsikások előtt.

Szinte elszomorodtunk, amikor vége volt a »promenade-konzertnek.« Meg is kértük a katona bácsikat, engedjék máskor is tartani a kottát.

Lélekszakadva rohantam haza, s képeimből kikelve újságotam édes anyámnak, hogy milyen nagy kitüntetés ért engem, kottát tartottam a muzsikus katonának.

Édes anyám rám nézett hosszasan, azután elvörösödött, s így szólt:

— Te kottát tartottál a német katonának? Igen! No hát nesze édes fiam, hogy vén korodban is megemlegesd, mikor tartottál kottát a németnek.

Ezzel minden további bevezetés nélkül úgy teremtet nyakon, hogy menten hanyat vagódtam.

Ekkor este kerültek elő a Muki bácsi fegyverei.

Későre járt már az idő, amikor én abba hagytam a bögést. Nem is fájdalomtól sirtam már a végén, csakugy — virtusból.

A békés haznép együtt ült a nappaliban egy szomorúan pisllakoló gyertya mellett, melynek tartóján ott volt a nélkülözhetlen »koppantó«, amit a mai nemzedék hírebből sem ismer. Kis öcsém elszunyadt, én pedig édes apám térdein hintáztam magam, s szerettem volna, ha szánakozik és vigasztal a kapott pofonért. Nem tette, sőt azt mondta,

A helyzet tehát ma az, hogy a monarchia ipari feleslegét keletre csak úgy tudja kivinni, ha a nyers terményeknek a monarchiába való bevitelét megkönnyebbitjük; míg a monarchia nyerstermény feleslegét a nyugaton csak úgy tudja elhelyezni, ha a Nyugat ipari termékeinek behozatala elé akadályokat nem gördít.

Az 1892. év óta inaugurált kereskedelmi szerződéses politika azonban Magyarországon gazdasági érdekeinek egyenes megkárosításával egyoldalulag oldotta meg az előzőleg felállított rezsit, a mennyiben a Kelet nyersterményeinek behozatalát Ausztria iparcikkeinek kivitele érdekében biztosította ugyan, miáltal a magyar nyers-termelésnek a belpiacon támogatott versenyt; de másoldalul nem gondoskodott arról, hogy a monarchia belpiacán így mesterségesen is növelt nyers termék-feleslegét kivitele a Nyugat felé biztosították a nyugati államoknak az ipari vámkonál nyújtott megfelelő rekompensáció révén.

Ez alakította át azután a kereskedelmi forgalmunkat az utóbbi években akként, hogy míg nyerstermény behozatalunk évről-évre óriási arányban növekedett, addig nyerstermény kivitelünk ugyancsak évről-évre nagy arányokban csökkent.

A kereskedelmi politika s vámszövetség ekként kézenfekvő hátrányainak közvetlen behatása alatt nem lehet csodálkoznunk tehát azon, ha a magyar közvéleményben az önálló vámterület eszméje eríelődik és erősödik, mert a jövő helyzete az önálló vámterület behozatala esetén éreszen tisztán áll előttünk.

Magyarország a kelet nyerstermékeinek behozatala elől elzárkózik; másrésztől nyerstermény feleslegének Ausztriában és a távolabbi Nyugaton való elhelyezhetése szempontjából a Nyugat ipari termékeinek behozatalát nem korlátozza.

A nyerstermék ára a szabad verseny folytán már ma is olyan, hogy az az önálló vámterület esetén sem esőkkenehetne sokkal, de annyi bizonyos, hogy ipari szükségleteinket a mainál sokkalt olcsóbban szerezhetők be és amellet meg tekintélyes vámjövedelmet is biztosítanak magunknak, vagy legalább annyit, a mennyivel a kvóta arányában csak nehezedő közös költségeket fedezni bírnók.

Csodálatos jelenség az, hogy ep osztrákrészről halljuk a lehető legerélyesebben hangoztatni a különváltás szükségességét.

nagyon helyén való volt. Hyesformán bölintott fejével a nagyapa is, aki hátratett kezekkel sétált le és fel a szobában. Az ő hangja ritka madár volt. Jó anyánk a lányokkal foglalatokodott, kedves családiás kép volt, úgy látszott, hogy az egyetértés anyála mosolyogva ül a háznép között.

Kívül koromsötét volt s a véletlenül keletkezett nyári vihar vadul zugott és fűtyült.

Hírten egy zuhanás, majd rögtön rá iszonyu sikoltást hallunk s kis vártatva a a szolgáló rohan be, kezében egy rozsdás karddal s két pisztolylyal. Kis öcsém felriadt szendergéséből s mi gyerekek sarkig nyitottuk a szemeinket és nagy kíváncsisággal néztük a gyilkos szerszámokat.

Nagyapa félbehagyta a sétálást, összenézett apával és mamával s utóbbi szólt meg legelőbb, mintha minket gyerekeket akart volna megnyugtanni:

— A Muki bácsi kardja.

Erre nagyapa szava is megeredt. Soha sem hallottam őt ennyit beszélni. Édes apámhoz fordulva így szólt:

— Igen, Muki bátyád fegyverei. Tudod hogy amikor a bankót be kellett adni, ezeket a szerszámokat feldugtuk a husfűstőlőbe, s most onnan hullottak alá. Ne rejtésgessük tovább! A kardot törd ketté; a kovács majd csinál belőle két jó konyhakést; a pisztolyokat meg dobja be Soós Imre a Zagyvára, a zugónál. Szegény Muki! nem fogja ő azokat többé használni.

Miközben nagyapám, az öreg Kátay Károly ezeket mondta, előhozta nagy tarka zsebkendőjét s megtörölte nedves szemét.

A február hó 20-dikán és a folytatólag megtartott agrárgyűlés szinte tüntetett a közösség ellen; sőt magában az osztrák parlamentben is nem egy ily értelmű nyilatkozat hangzott fel úgy, hogy az osztrák közvélemény hangulata a szemlélőre azt a benyomást kelthette volna, hogy a közös vámterület jelen formájában nem is tulajdonképp Magyarországra, hanem Ausztriára káros és ép utóbbinak érdekei megővésének szempontjából feltétlenül szűkös a közösség megszüntetése.

E tekintve most arról, hogy a bécsi agrárgyűlésnek a kiegyezésben való állásfoglalása meglehetősen jelentéktelen dologga zsugorodott össze, könnyen magyarázatot adhatjuk annak az animozitásnak a közös vámterülettel szemben, mely osztrák részről tapasztalható.

Az önálló vámterület az osztrák gazdák szempontjából tagadhatatlanul indokolt, mert minden a nyerstermekre kivetett vám teljes mértékben az osztrák nyerstermek árát emeli és annak javára esnek; miután Ausztria a nyerstermelés minden ágában behozatali állam.

Most már csak az a kérdés, hogy Ausztria egyrészt mint nagy ipari kivittel rendelkező, másrészt pedig nagy nyerstermék-behozatalú szoruló állam, a nyerstermek behozatalát terhelhetné-e oly magas vámokkal, a melyek az osztrák gazdákra nevé a közös vámterület által nyújtottal előnyösebb helyzetet teremtenék.

Nézetem szerint nem. Mert amint Ausztria a nyerstermek behozatalát védvámokkal nehezíti meg, két irányban bénítja meg közgazdaságát, még pedig igen jelentékenyen. Egyrészt azáltal, hogy a nyerstermek behozatalának megnehezítésével szemben a keleti államok az osztrák iparcikket sújtják magasabb vámokkal; másrészt pedig saját fogyasztását drágítaná meg, amibe Ausztria iparos többsége soha bele nem fogna egyezni.

Ha tehát az osztrák közvélemény kisebbségét képviselő gazdáknak az önálló vámterület létesítésének ohaja megvalósulna is, a nyerstermekre vetett vámok által Ausztria saját iparára és ezáltal egész közgazdaságára mozdáná ki a halálos ítélete.

Rubinek Gyula.

(Folyt köv.)

Színház és zene.

Hentallerné Pauli Mariska urnó vendégszereplése.

IV.

Holtomiglan.

Április 14.

A napszínmű helyét az u. n. életkép akarja elfoglalni. Nem tartjuk szerencsés fejlődési processusnak ezt a jelenséget. Nem egyfelől azért, mert ekképpen az irók teljesen mellőzik a magyar nép életének tanulmányozását, pedig a nemzeti öserő itt lüktet s itt jut igazán kifejezésre; de nem tartjuk szerencsésnek ezt az irányt azért sem, mert tárgyat a fővárosi életből szedegetvén, s a fővárosi közönség izlését tartván szem előtt, az olcsó hatásnak olyan vásári munkáit hozza létre, a melyek csak addig tartanak, míg az ember az arukat kifizeti.

Ebből a fajtából való Ruttkai György »Holtomiglan«-ja is, ez a mostanában felkapott énekes színmű. Pedig magában a népszínműben semmi sincs, a mi közkedveltségét megokolná, a mi hatásának titkához kulcsot szolgáltatna. Alakjai ugyan a való élet terén mozognak — s ez a darab egyetlen érdeme — de oeconomiaja, bonyodalma s végső kifejlése... mind, mind hamis s ellenkezik egy a dramaturgia, mint az esztetika szellemével. Olyan mesebeli, s legföljebb kenyes arisztokrata czimereken pingálva látható kétfarku oroszlán ez a darab a maga kettős befejezésével.

Maga a színmű már a IV-dik felvonásban véget ér, de a darab csak ez V-ik felvonásban jut befejezésre, nem nagy gyönyörűségére sem az előadó művészeknek, a kik érzik, hogy az V-ik felvonásban, (kérem, már 11 re jár az idő!) semmi keresetük nincs a színpadon, sem a közönségnek, a mely esztetikai érzeke ellen intézett merényletet lát csak ebben a p ó t l ó n y u j t á s-

ban s esetleges korábbi kellemes benyomásait is elveszíti.

A daraboknak sokszorú és sokszoros fogyasztását azonban csaknem teljesen elfeledteté velünk Hentallerné Pauli Mariska urnó csodás művészete. A mit az »Igmándi kis pap« előadásáról szóló ismertetésünkben örömmel konstatáltunk, azt tegnap este még teljesebb mértékben láttuk igaznak: Pauli Mariska életet lehel a holt kövekbe s az esztetikai gyönyörűségnek remek palotáját épít fel belőlük számunkra. Játéka eleven, mozgása fürge, bájos; éneke elragadó volt. Dalait mindent önfeledten, teljes elmerüléssel, mondhatnók áhitattal hallgatta a lelkesedő közönség, a mely alig birt betelni a gyönyörűséggel s minden számát megújraza. De a legmélyebb hatást s a lelelkesebb tüntetést a »Csalogány«-dal, Káldy Gyulának, az opera igazgatójának ősmagyar dalaiból kiválasztott műremek idézte elő.

Természetes, ez a dal nincsen benne a darabban s a kitűnő művésznek csak a debreczeni közönség iránt való udvarias figyelemből kedveskedésképpen vette bele. A zenekarra való átirást is itt helyben eszközölte társulatunk tehetséges és igen ügyes karnagya S i m a n d y József, a kinek a derék munkáért nem késünk közönségünk nevében köszönetet s elismerést nyilvánítani.

Igaz, hogy, ha kedves olvasóinknak hü képet akarnánk adni erről a dalról, fonográfra kéne átválttatni lapunkat: de még sem gondojuk, hogy rossz szolgálatot tennénk akkor, ha a szép dalnak legalább szövegét közöljük, hátha akad valaki, a ki a dallamot megjegyezte.

A gyönyörű dal így hangzik:

Liliomról rózsára hull a harmat,
Szeretnék én valakit de nem szabad,
Ha nem szabad, a ki tiltja mondja meg:
Az a kislány mért oly halvány, mért beteg?
Mért oly halvány, mért beteg?

Nagyapámnak igaza volt! Muki bácsi nem használta többé fegyvereit, Muki bácsi nem jött többé haza.

Kalandos és szomorú története röviden ez:

*

Kátay János anyai nagyapja Mária Terézia férjével Lothringeni Ferenczcel jött Ausztriába, mint ennek testőrkapitánya, osztrák tábornoki ranggal. Regulus Adám tábornok tartotta karjain a későbbi II-ik Józsefet a mellékszóban, miközben Mária Terézia szépségével annyira elbájolta az olvadékony és szerelmes természetű magyar urakat, hogy azok örjögve kezdtek kiabálni a »Vitam és sanguinem«-et. Történelmi falsum, hogy Mária Terézia karjain tartotta volna a csecsemő Józsefet. De hát nálunk nem úgy írják, ahogy történt, hanem a felsőbbek tetszése és akaratára szerint forgatják össze-vissza a történelmet.

Viszonzásként, azután a szép királynő Kátay János édes mamáját, a legfiatalabb Regulus kisa szonyt, nem egyszer ringatta karjain.

Kátay János édesatyja: Károly felvilágosult, a 18-ik század bölcsészeti eszméivel megtöltött makac voltairianus volt. Híve a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszméinek, s megcsöknyösödött republikánus. Gyermekéi szabadságát sem akarván korlátozni, rájuk hagyta a pályaválasztást.

Fájt neki, nagyon, de nagyon fájt, hogy Muki fia katonának akart lenni, de egy szó ellenvetést sem tett, mert szerinte az már »az egyéni szabadság korlátozása« lett volna.

És Muki bácsi katona lett. Előbb kade majd hadnagy s csakhamar főhadnagy egy Lengyelországban állomásozó ezrednél.

Ott, a nemesl-kü vendégszerető lengyel nemzet keblén nőtt ő fel.

Ott érett férfivá, ahol minden egyes főúr kis király volt még abban az időben.

Ott ismerkedett meg a bájos Lotocky Sósfiával is egy vendég alkalmával, a hatalmas starosta nejevel. Az ábrándos lengyel nő sokat hallott már Muki bácsiról tisztársaitól. Mily bravour-lovas, hogy verekszik, hány kalandja volt és van, ez közzájön forgott a tisztikarban. És ez a vendég döntött Muki bácsi sorsa, jövője, egész élete fölött.

A nő térje, Lotocky Henrik, hatalmas, büszke nagy ur volt. Nem csoda, ha elvakultságában azt hitte, hogy neje rajta kívül más nem is szerethet. Pedig a női szív rejtelny. — Annak parancsolni nem, azt meg kell oldani.

Kátay János, a fiatal főhadnagy, híres nagy hírhedt kalandjainak sokasága felizgatta a tüzes lengyel nő fantáziáját. — s a nő megfel-dekezve hitvesi kötelességéről, — megszökött vele. Dehogyan szökött!

Egyszerűen elhagyta kényelmes palotáját, fejedelmi kényelmét s a szomszéd garnizon kis szobájába követte a szorény katonatisztet. — Örömmük, boldogságuk azonban csak mulékony pillanatnyi volt, mert másnap reggel Lotocky Henrik két kartellvivője megjelent Muki bácsi csinal. Egy óra múlva verekedtek. A sors itt sem szolgáltattott igazságot, mert Muki bácsi lőtte agyon a férjét.

A párbaj színhelyéről lakására sietett. Az üres volt. Zsófiát, mialatt férje kedvesével

verekedett, a két rokona erőszakkal burcolta el! Muki bácsi garcon Iskásáról. Az ajtó külsőb előtt hevert Zsófia vékony művi velenzei lánca. Ezt keblébe rejté, s ott hordozta évekig. Esményképét nem látta többé sehol!

Nem ám! mert a hatalmas rokonok kie eszközölték, hogy Muki bácsit rögtön helyezzék át más állomásra a parancsnokság. Meg is kapta másnap reggel a parancsot, induljon azonnal, mert át van helyezve a pesti garnizonhoz. Ez az áthelyezés teljesen megváltoztatta észjárását, gondolatmenetét.

Eddig csak katona volt. Bánta is ő akár a lengyelt pusztitják katonái, akár a magyart. A katonai elszállásolás csak a »parasztot« teszi tönkre. Az ur a katona! Csak zsákmányoljon egész nyugodtan. Ha panasza jött a szegény ember, mielőtt elkergette volna, még csufot is üzött belőle. Most már ez a nézete megváltozott. elmékedett, figyelt, olvasott s kezdte belátni, hogy nemcsak a katona, de a többi ember is ember.

Egy véletlen folytán teljesen megvált a katona szolgálatól. József nádor estélyt adott budavári palotájában. Muki bácsi, mint a helyőrség tisztje, hivatalos volt oda. Nem igen léven ismerőse, le- s fel sétált az acsorgó vendégek között, miközben egy soványos, polgari ruhába öltözött ural, a ki többekkel beszélgetett, véletlenül összeütközött s ezzel szó nélkül folytatta sétáját. Hirtelen elötte terem a fődvármester s figyelemzeti, hogy »ha újra elsétál a fenség mellett, vigyázzon s ne lökje meg«. Muki bácsi akkor tudta meg, hogy a

Lombos ágon sir, dalol a csalogány;
Engem-é, vagy téged sirat, szép leány?
Mond meg neki: ne sirasson, hagyja el
Nehezebben szakad így meg a kebel...
Nehezebben a kebel...

A többi szereplők közül is a legtöbbben teljes jó igyekezettel játszottak, s iparkodtak lendíteni a darab nehéz mozdulatu szekerén, de azért bizony csak dőcögött az és nem kocogott.

A férfi szereplők közül a legzajosabb sikert Mezey K. és ifj. Német arattak.

Mezey urral nem értünk egyet abban az ó tulságos kecskeskedésében, ű mit tegnap este véghez vitt. Igaz, hogy ez az elavult, dohos komikum nem kizárólag az ő sajátja, — hanem közbaja az összes óleg vidéki genre komikusoknak, de tán valamennyi tultett öklelődző hajlamival. Azt készséggel elismerjük, hogy produktója igen ügyes, de állítjuk egyszersmind, hogy felette helytelen és kevésbé izléses volt.

Közvetlen utána Goldstein Számi, akárom mondani, ifj. Német következett, a ki Gelbgieszer Armin hordár szerepében tulságosan boldog volt, hogy a maga természetes jargonjában beszélhetett, a mitől soha, semmiféle szerepében nem tud megszabadulni. Ki is aknáta a kínálkozó alkalmat s a kis-uj-utczai dialectust fényesen érvényre juttatta: nagy gyönyörűségére főleg a m a g a s s á g b e l i e k n e k.

De nem volt teljesen igazunk a sorrend felállításában, mert a férfi szereplők közül a legzajosabb sikert nem a fentebbiek, hanem **Galyassy Paula** aratta Jóska, fodrászinas szerepében, a melyet tegnap is elragadólag h a m i s i t o t t (mert hisz ő csak ál-tiu).

S á n d o r Emil, mint Garas János, K ö n y v e s, mint Holló és H a d a y, mint Halmos igen jól játszottak.

B o r e s a i n é kitűnő agg szűz, K á p o l n a i eleven postás-naaccsága, s

sovány, hosszú fekete kabátos alak nem más, mint József nádor.

Rögtön ott hagyta az udvari estélyt, pár nap mulva kilépett az aktív szolgálatból s hazament edes atyjához.

Édes atyja, a vén filozóf örömmel fogadta:

— Pályát tévesztettél, fiam, mondá neki, midőn Muki bácsi az örök béke szükségéről kezdett beszélni. Pályát tévesztettél. Professzornak kellett volna lenned. De a tételed most mindjárt hamis. Az örök béke nevetséges valami! Hogy is lehet ügyesimről komolyan csak beszélni is! Lehetetlenség az! képtelenség az! Ki hisz, ki hihet az örök békében? Én a természetet vizsgálom, azért nem hiszek abban, mert látom, hogy az egész mindenség, az élő lények összes miriadjai folytonos küzdelemben élnek. Mi is ez az egész világmindenség, ha nem egy nagy csatater, ahol éjjel-nappal harc, egy soha meg nem szűnő harc folyik a létért a megélhetésért.

Az ember, folytató az öreg Kátay neki hevülve, ezredévek óta nem változott. A hatalmas, nagy urak, kik ezer és ezer embernek parancsolnak, ha kedvük tartja százezrekeret dobznak a háboru mészárszékére, a harc terre, ezek ma is olyanok, mint a hajdankor hódítói Dárius, Xerxes vagy Nagy Sándor, kiknek nm volt elég amivel bírtak haneme, erőszakkal akarták elvenni a szomszédokét. S a ki erősebb volt, is vette. Ezekből a bár bár hódítótól a mai modern, civilizált népek egy fikarczynit sem különböznek. Ma Anglia agyon civilizálja a civilizálatlan vadon la-

pergő nyelvű menyecske volt, M a k ó, mint V a r g á n é jól megálta helyét. K i s s n é is jól játszott, de beszédében hamis komikumot alkalmaz, mikor özvegy M o l n á r Jánosné létere minduntalan „Jesszáz! Jesszáz!” kiáltozásban törki, illet magyar polgár-asszony nem ereszt ki a száján.

Külön kell kiemelnünk R ó z s a h e g y i t a ki Lantos Menyhért fodrász segéd epizod szerepében jóízű kacajra fakasztotta a közönséget.

Világ tanár jelentében Nyilassy helyébe G ö n d ö r lépett, ez a kétségtelenül jó tehetségű ifju színész, a ki még most éli a forrás idejét. Tegnap szerepében már mérsékelte magát s elég jól megálta, vagyis inkább megülte helyét.

(Dr. N. Zs.)

Ujdonságok.

A Csokonai kör-ből. A Csokonai-kör választmánya tegnap este 5 órakor ülést tartott, melynek első tárgya a közgyűlés elé terjesztendő jelentések megállapítása volt a titkári jelentés tervezetének kapesan, melyet B a k o n y i Samu dr. főtitkár olvasott fel első sorban is köszönetet szavaztak Széll Farkas kir. táblai tanácselnöknek, a Csokonai kör elnökének, mint akinek az elmúlt év s az annak folytatását képező idei saison kiváló sikerei foképen köszönhetők.

Dr. Szántó Samuel is az elmúlt évi működésben látja megvalósítva a régi ideált, mely mellett ő néhány társával már évek előtt küzdött. Felszólalásának tárgya különben az az indítvány, hogy a kör szellemi működését, tehát a felolvasó estélyek sorozatát is saison szerüleg és nem a naptári év szerint kellene kimutatni a titkári jelentésben, mert a saisonnak a naptári év szerint való kettészakítása nem nyújtja teljes képét sohasem a kör saison-szerű működésének, annyival kevésbbe, mert a m e g n y i t ó estélyt novemberben tartjuk.

K o m l ó s s y Arthur alelnök mé tányolja ugyan Szántó dr. intenczióit, azonban utal arra, hogy ezt az indítványt a kör már egyszer érzékenyen megfizette, mert saison-szerűleg lévén kiállítva a tagsági jegyek

köit, mert kereskedelmének vevőt kell teremteni, s a kereskedelemnek utat nyitni.

Különbén ha neked olyan nagy béke kell edes fiam, menj ki a tanyára, ott nem fog zavarni senki. Néha, hetekig, hónapokig se jön oda idegen.

— Muki bácsi szót fogadott, Kin lakott a kerekudvari kis házban, s otthon maradt mindaddig, amíg érte nem jöttek. Mert a világ kereké nagyot fordult rövid két-három év alatt.

A mint egyszer a tanyáról bement a városba, látja, hogy valami nagy ünnepnek kell lenni, mert fel van lobogózva minden; a nép dalol, tánczol, sir örömeben. Ekkor jött fel a szabadság napjának hajnala.

— Az atyai házban is nagy volt az öröm!

— No, csak hogy itt is megmozdult a föld, monda az öreg Kátay, bizony elkéstünk egy kicsikét. Harmincz-negyven esztendőskével előbb lehetnének már mi is magyarok, ha hallgattunk volna a „nagy embermészáros” szép szavaira! Muki bácsi ekkor beköltözött a tanyáról.

Amidőn Kökenyessy Szaniszló őrnagy, régi katona pajtása, megkezdte a toborzást s a nemzetőrséget s a honvédséget szervezték, ezt mondá neki:

— Ez az igazi hadsereg Sztanikám! mert egy sereg sohase legyen más, mint a hirtelen fegyverre kapott nép, a nép pedig olyan hadsereg, mely kardját munkásszerszámával cserélte fel.

Ettől fogva élénken figyelt minden legkisebb mozzanatra, ami történt. A rászok láza-

1892-ben vagy 100 frtja veszett oda a körnek, mert a tagsági díjat az évre senki sem akarta megfizetni. Ami különben e jelentésből elmarad, azt majd kipótolja a jövő évi, tehát a folytonosság megmarad.

E ö t v ö s K Lajos össze kívánja egyeztetni a két nézetet akképen, hogy az évi jelentés formái után említse meg a főtitkár az idén, a közgyűlésig lefolyt dolgokat.

S z á n t ó dr. fenntartja, indítványát éppen azon pénzügyi szempontból, amelyet Komlóssy Arthur hangoztatott.

K o m l ó s s y Dezső azt tartja, hogy a bajnak főoka az, hogy a nyugtákat későn adják ki, az idénre különben leghelyesebbnek tartja Eötvös K. L. indítványát.

A választmány kimondja, hogy a mult évről szóló jelentés végére felveendő az idén tartott előadások is, továbbá utasítja a pénztárnokot, hogy az idej nyugtákat haladéktalanul küldje szét beváltás végett, a jövő évben pedig már januárban kézbesítse azokat a tagoknak. Mi a kérdést ekképen látnók ugy a közönségre, mint a körre nézve legalkalmasabb módon megoldhatónak. A hivatalos jelentés ötleje fel mindig az egész esztendő, a végén aztán a közgyűlésig tartott előadások megemlíthetők. A tagsági díj fizetésére mondja ki, hogy fizetése kötelező az év első három hónapjában, ha azonban szept. 1-ig valaki ki nem fizeti, a novemberben kezdődő ciklusra ingyenes beléptijegyre nem jogosult, a következő évi részén aztán a ciklusnak részt vehet mindenki a tavalyi jeggyei is, mivel a befizetési határidő a ciklus végeig kiterjed. Így van ez minden nagyobb egyesületnél a természettudományi társulatnál, Szabad liceumnál is. Ezzel eleje volna veve a tagsági díjak elmaradásának, természetes, hogy a választmányi gyűlésen is hangoztatott régi igazolványokat meg kell szüntetni s legyen az tagdíjnyugta kemény papíroson egyszersmind évre szóló tagsági igazolvány is.

A költségetes tárgyalásánál B a k o n y i Samu dr. szóval fel és indítványozza, hogy ezt a millennáris esztendőt Évkönyv kiadásával ünnepelje meg a kör. A választmány elfogadja és költségeit két évre felosztva a költségvetésbe illeszti.

S z é l l Farkas elnök a folyó ügyek során kifejezti, hogy Tóth András szobrásznak Bessenyei-szobor mintája, melyet a körnek ajándékozott, már el van helyezve a főiskolai könyvtár termében.

dasától a horvát támadásig nem került el semmi a figyelmét. 1848. október vége felé volt az idő, midőn késő este könnyű utikocsi állt meg a Kátay-ház előtt s abból Kökenyessy Szaniszló őrnagy ugrott ki, kiről azt hitte, hogy még mindig lent van az Alvidéken.

A két régi bajtárs összelelkelt s vacsora után isszavonultak Muki bácsi szobájába, ahol hosszadalmasan tanácskoztak.

Ejfélt elmúlt, amidőn Kökenyessy fogott, lovai pihentek, neki reggelre újra Pesten kell lenni, mert a honvédelmi bizottmány elnöke várja, — hogy rendben van-e, amivel megbizta? El is ment.

Az öreg Kátay még ébren volt. Tacitust olvasgatta, midőn utolsó fia — a másik kettő már a magyar táborban küzdött — belépett hozzá.

— Kökenyessy Kossuth megbizásából járt nálam, — mondá Muki bácsi a nagyapának, kinek szüksége van rám. A magyarok ügye nem a legjobban áll s a mint látom, a vezérférfiak szeretnek Ausztriával békésen kiegyelíteni a dolgukat. Én mondom Kökenyessynek, hogy kötelességem rendelkezésükre állani. A kormány ugyan két irányban tett békítési kísérletet; s az egyik Eestetich gróf e czérből utazott már a mult napokban Bécsbe; Csányi László pedig a kremseiri országgyűléssel tette magát összeköttetésbe. Végre nekem Ölmützbe kell mennem, — mondá szokott hideg mosolyával, — ha elbírok oda jutni. Egy volt tisztársamnak van most ott döntő befolyása az udvarra. Én neki az életét mentettem meg ezeltől tizenöt évvel. Holnap reggel indulok

Komlóssy Arthur alelnök ennek képcsen jelenli, hogy a Csokonai szobornak készítése mintája az ő örize alatt álls félreértés folytán engedte keresztelni csak, mert ő azt hitte, mellszobrot keresnek.

Dr. Varga Bálint titkár indítványozta, hogy Kiss József főisk. tanárnak a Röntgen előadásért, valamint az összes nem tag közreműködőknek szavazzon a választmány köszönetet. Elfogadták. Ezzel az ülés véget ért.

*** Uj kórházi orvos.** A városi közkórház belgyógyászati osztályán ujonnan szervezett segédorvosi állásra dr. Szegedy József, kolozsvári tud. egyetemi gyakornokot nevezte ki Degenfeld József gróf főispán. Az új orvos e hó 20-án kezdi meg működését.

*** Katonai felülvizsgálat.** Holnap lesz a főszorozáskor már megvizsgált, de teljesen alkalmatlanoknak nem talált hadköteleseknek felülvizsgálata a Pavillon-kaszarnyában, a melyre 40 ember van megidézve. A vizsgálat elnökei Degenfeld József gr. főispán, Gergey és Suvich ezredek.

*** A kis új-uteza torkolatának rendezése.** A városi építési és szepitési bizottság ma délután Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt ülést tartott. Az ülésnek legfontosabb tárgyát a kis-új-uteza torkolatának rendezése képezte. Stahl Géza főmérnök terjesztette elő a javaslatot, hogy a kir. tábla építési vonatában a város tulajdonát képező vargaszín megnagyobbított telke felépíttessék és a vargaszín északi részén árúházakat emeltesse fel a város. Több bizottsági tag hozzászólása után a javaslatot minden változtatás nélkül elfogadták, mire az ülés véget ért.

*** Elmaradt közgyűlés.** Részvétlenség folytán a kerületi betegsegélyző pénztár az e hó 12-ére meghirdetett közgyűlését nem tartatván meg, újabb közgyűlést a megyeháza nagytermében e hó 19-én fogja megtartani, a hol a megjelentek számára való tekintet nélkül fogja határozatait meghozni.

*** A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor Vértessy István főjegyző elnöke alatt a város-háza nagy tanácstermében ülést tartott. Az ülésen a Debreczeni Helyi Vasut részvénytársasággal, az ujonnan kiépítendő szárnyvonalak tárgyában kötendő szerződést tárgyalták.

Pestre, hogy ott Kossuth utasításait átvegyem. Nagyon kevés fogalmam van mint katonának a diplomáciáról: s hazám alkotmányát sem ismerem eléggé, ezért igen furcsának találtam, hogy éppen engem szemeltek ki e megbízásra. Mondtam is ezt Kókényessynek, de ő nem tájított.

Az öreg Kátay felkelt, megcsókolta fiát. — Menj fiam! vezessen az isten. Csak arra vigyázz, hogy hirtelen természeted el ne ragadjon. Ne hagyd magad felingerelni; ne vitakozz; ne végy fel semmiféle sértési, ameddig küldetésed el nem végzed s újra ideben lesz a hazádban.

Muki bácsi kezét csókolt atyjának, reggel felvette tiszt ruháját, kardot kötött s elutazott.

Sohasem látta többé az apai házat. 1848 decemberében az öreg Kátay levelet kapott, Muki bácsitól, melyben azt tudatja atyjával, hogy október 27-én érkezett Olmützbe s ott a fővártan levő tisztekllel a magyar ügy miatt szóváltá-ba keveredett. A vita hevében kicsuszott a száján, hogy: »bizony ő magyar alkotmányos szempontból Latourt és Lambergert haza árulóknak tartja.«

Természetes, hogy kardját rogtón eivették s az olmützi tébolydába szállították. Ajtója előtt és ablakja alatt — urja levelében — fegyveres ő áll.

És Muki bácsi negyvenöt éven keresztül volt lakója a katonai tébolydának.

Ki tudná megszámlálni, haoy ilyen vértanuk volt akkor?

*** Bunkó Debreczenben.** Erőss Jakab, „Magyar Király“ kávéházában a vásár alkalmával Bunkó Vincze híres cigányprimás zenekara fog játszani. A híres cigányprimás kitünően kezeli a nyiretyüt és mint valódi művésznek sok hallgatója fog akadni. Eőre is felhívjuk az érdeklődők figyelmét ez érdekes hangversenyre.

*** Holttest a határban.** A nyári hodály közelében a Borsod patakban hűfőn egy holttestet találtak, kiben egy Bunkó nevű gazda cseledjére ismertek. Az illető valószínűleg részeg állapotban bukott a patakba s odafult, mert a mátaí biztos, ki a hullát az ohati hullaházba szállította, nem jelentette, hogy külérőszak nyomai volának rajta. A csegei kőrörvos fogja rendőrorvosi szempontból megvizsgálni.

*** Renitens kocsis.** A kossuth utcai bérkocsi állomáson tegnap Naggy József komfortábi-tulajdonos a keresett viteldijakat szedte össze kocsisaitól. Egy Balogh István nevű azonban pénz helyett ütlegekkel felelt s gazdájának két fogat kiütötte. A renitens kocsisist — ki már kétszer állt a rendőrség előtt — lecsukták.

*** Honvédegyületi közgyűlés.** A helybeli 1848—49-es honvédek f. évi ápril hó 19-én a város-háza nagy tanács-termében délután 3 órakor tartando közgyűlésre meghívatnak. — Tárgy: Elnöki jelenlés a múlt 1895-ik év szeptember 24-én az országos, központi honvédegyülésen végbement határozatokról s azoknak a nagymélt. m. kir. miniszter elnökséghez való betérjesztéséről értesítés. Továbbá az egylet pénzügyi viszonyairól való elszámolás, valamint esetleges indítványok, határozatok elintézése. Az elnökség.

*** Nyári menetrend.** A helyi vasuton ma, április 15-én a nyári menetrend lépett életbe.

*** Juhok száma a Hortobágyon.** Hétfőn és kedden volt a hortobágyi juh- és sertésszámlálás, melynek eredménye a következő: találtak 15,610 drb. juhot, 343 drb. kost és 1590 drb. sertést.

*** Eljegyzés.** Ungár Albert előnyösen ismert helybeli nagykereskedő a Nasch és Ungár cég beltagja eljegyezte Roth Mór kedves és művelt leányát Dóráttal Tályárol.

*** Esküdtzéki tárgyalás** lesz pénteken a debreczeni kir. sajtóiroszág előtt. A Sinay-Orosz-fele sajtópert fogják tárgyalni. Az érdekesnek ígérkező sajtóperre felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

*** Verekedő rendőrök.** H.-Szoboszlón az izr. templom építésénél foglalkozó mesteremberek a bokréta ünnepélyről hazamenők dalolva mentek az utcán végig, amiért őket két szoboszlói rendőr megszólította. Erre Marjalak Károly vállalkozó össze-szította a rendőröket, s Szabó Gábor rendőrnek neki is ment, mit a rendőrök ütlegekkel és bekiséreléssel viszonzottak. Marjalakit hatóság elleni erőszak, a rendőröket pedig könnyű testi sértés miatt vonta felelősségre a törvény-szék. Marjalakit egy napi fogházra ítélte, ki az ítéletben megnyugodott. A többi vádlottakat felmentettek.

*** Hüse betörői.** 1895 augusztusban Pinter Magyarr István csikósbojtár megleste egy este, hogy Hüse István gulyás és társai nincsenek benn a kunyhóban. Beszökött tehát és onnan három ládat ellopott, azokat feltörte és tartalmuktól megfosztotta. — Később beismerette tettét s így került a debreczeni kir. törvényszék elé, mely tegnap egy évi börtönrre ítélte. A vádlott és az ügyész felebezték. — Kaporóczy Gábor, Szarvas Jakab és Czinoge András bűnrészességgel vádolt csikóstársait azonban a törvényszék felmentette a vád alól.

*** Gyorsirastanárr.** Polgár Kálmán joghallgató a debreczeni főiskolai gyorsiró-egylet egyik szorgalmas és tehetséges tagja s egylet kezdő tanfolyamának vezetője — mint értesülünk — Budapesten dr. Homann Oltó, dr. Maywald József és dr. Goposa László tagokból álló bizottság előtt a gyorsirás-tanári vizsgálatot letette.

*** Időjelzés április 16-ra:** szeles, hűvös, heiyenként csapadék.

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Debreczen, április 15.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.

Kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró, Wlassics Dániel, Lukács L.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot ad be az orsz. statisztikai hivatal épületének költségeiről.

Napirenden van a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása. — Első szónok Molnár József volt, a ki hosszabb és lelkes beszédben szölt a pénzügyi budgethez, Majd hat. javaslatot nyújt be a fogyasztási és italméresi adók bérbeadásának megszorítása tárgyában — és az önálló jegybank behozatala ügyében, mert az osztrak-magyar bank a magyar közgazdaság ellen dolgozik.

Neumann Ármio a költségvetés mellett szölt r. viden, utánna Helfli Ignác nyújtott be határozati javaslatot az önálló jegybank ügyében.

Majd a keresk. miniszterhez intézett interpellatiót a kiállítás jegyárak leszállításaért.

Papp Elek a szomszédos forgalom árnak leszállítása ügyében interpellálta meg a kereskedelmi minisztert.

Dániel Ernő rogtón válaszolt az interpellatióra és uból ígérte, tett, hogy mi-helyest a vidéki centrumok szomszédos forgalmának erősöbbitését át tanulmányozta a rendeletet életbelepteti és ez már legközelebb meg fog történni.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

A német császár Magyarországon.

Budapest, ápr. 15. A »Debr.« ered. táv. Vilmos német császár, a tegnapi ebéd után Bánffy Dezső bárónak határozottan megígérte, hogy még ez év folyamán eljön Magyarországra.

Rendjel adományozások.

Budapest, ápril 15. A »Debr.« ered. Vilmos német császár Goluchowszky Agenor grófnak Ausztria Magyarország külügyminiszterének a fekete-sasrendet adományozta, a mit a mi lovagias királyunk ugy viszonzott, hogy Hohenlohe német birodalmi kan-czellárnak az arany gyapját adta.

A magyar quotabizottság ülése.

Budapest, ápril 15. A »Debreczen« ered. táv. A magyar quotabizottság tegnap Széll Kálmán elnöke alatt tartott ülé-sében egyhangulag utasítottotta vissza az osztrákoknak a quota felemelésekre vonatkozólag tett ajánlatát s a statusquo tentartása mellett nyilatkoztak.

Boros Béni meghalt.

Budapest, ápr. 15. (A Debr. ered. táv.) Boros Béni a boros-jenői kerület országgyűlési — képviselője az Arad-csanádi vasutak igazgatója, Arad és Csanádmegyék közgazdasági érdekeinek érdemes harczosa tegnap meghalt. A képviselőház mai ülésében jegyzőkönyvileg fejezte ki halála felett részvétet.

Ezredévi kiállításunk.

József kir. herczegpálmája. A kinek alkalmá volt József kir. herczeg al-csuthi kertészetében a teljesen vasból készült remek pálmaházat megtekinthetni, bizonyára bámulatra ragadta a sok délszaki növények közül a pálmák osztályához tartozó »Latania«

mely ott a szabad földbe beültetve, nagyságban a maximumot, cirka 15 méter magasságot ért el úgy, hogy óriási levelei tovább nem terjeszthettek, mert azok már a kolosszális ház tetejéig értek. Ez a növényóriás, mely 45 éves, látható lesz a millenniumi kiállításon a kir. hercegi pavilonban, melynek érdekességét nem csekély mértékben fogja emelni.

Érdekes régiségek. Cserei Emil turóczenzmártoni r. kath. plébános érdekes régi-ékeket küldött az ezredéves kiállításra. E régiségek báró Révay Pál generálisnak mult századbeli paizs-czimere és Kossuth Miklósnak 1661-ben történt elhalálása alkalmával, a temetésén használt, teljesen ép állapotban levő selyemből készült zászló. Midőn két évvel ezelőtt Thaly Kálmán Turóczenyében időzött s a megyei és a Kossuth-csaladok levéltárait tanulmányozta, észrevette a r. kath. templomban az érdekes paizs-czimert és most ezt felküldeni kérte a zászlóval együtt a kiállításra. Szerinte a paizs-czimer egyike lesz a kiállítás legérdekesebb tárgyainak.

A kiállítás propagálása Konstantinápolyban. A konstantinápolyi magyar egyesület nagyon hazafias dolgot végzett ezutóbb. Ugyanis 25 tagu, a török főváros legelőkelőbb köréből toborzott internacionális bizottságot alakított, a melynek célja a millenniumi ünnepeknek minél szélesebb körökben propagandát csinálni s nagyobb kiránduló társaságokat szervezni, melyek tömegesen hozzák a keleti látogatókat Budapestre. A konstantinápolyi lapok hosszabb cikkek-között a kiállításról, és szintén erősen támogatják a Comité International de Propagande büszke fáradozását.

A bosnyák kiállítása. A bosnyák-hercegovinai osztály öt épülete (iparcarnok, erdészeti pavilon, bosnyák lakóház, vasuti pavilon, kávéház) teljesen készen áll; az iparcarnok a külső falak keleti izlésű kiszínezésével egész új kepet nyert, és számot tart arra, hogy a kiállítás legérdekesebb épületei közé soroztassék. A terület readezése és parkirozása most folyik. A munka súlypontja az épületek beisejébe helyeződött át, a ládák tömege közé, ahol Hörmann Konstantin bosnyák-hercegovinai kiállítási biztos fáradságtalan vezetése alatt lazus tevékenység folyik az anyag rendezése körül. Six Ödön, a bosnyák-hercegovinai országos kormány építészeti osztály főnöke több napig szintén Budapesten tartózkodott, hogy az építkezés befejezése alkalmából szükséges műszaki intézkedéseket megtegye. A vasuti pavilon a legmutatósbab ez idő szerint, mert kifogástalan ünnepi díszben már helyet foglalt ott a bosnyák-hercegovinai államvasutak két vonata. Az erdészeti pavilonban a különféle kiemelt állatok, egész vadászjelenetek kezdenek kibontakozni a uruhajukból, míg az iparcarnok gazdag és változatos tartalma a legközelebbi napokban hagyja el deszka börtöneit. A bosnyák-hercegovinai országos kormány kiállítási irodája Budapesten Nagy János utca 44 sz. a. van.

Fiumei kiállítás. A fiumei Club alpins, melynek elnöke Dr. Dali Asta fiumei ügyvéd, s amelynek tagjai Fiume legelőkelőbb polgárai, a magyar turista egyesület egyetemben megállapította a millenniumi kirándulásnak programját. A kirándulók június 4-én d. u. 2 órákor érkeznek Budapestre, a pályaudvarban a magyar turista egyesület fogadja őket d. u. 4 1/2 órákor meglátogatják a kiállítást és este 8 órákor a debreczeni csárdában a magyar turista egyesület együttes banket lesz. Június 5-én d. e. 7 órákor találkozás és reggeli a Drechsler kávéházban, (az operával szemben), 8 órákor indulás az eskü tere, honnan hajón atkel és a Rudas fürdőbe, felmenet a Gellért hegyre, onnan átrándulás hajón a Margit-szigetre, 2 órákor ebéd a szigeten; este séta a kiállítási

területen, 8 órákor este vacsora a debreczeni csárdában.

Szombaton június 6-án 7 órákor reggel összejövetel és reggeli a Drechsler-fele kávéházban; 8 órákor felrándulás Budára a várba, a királyi palota és park és a vár nevezetességeinek megtekintése, 2 órákor ebéd a Vigadó éttermeiben, délután a földalatti vasutal kirándulás a városligetbe, Feszty körképe és Ós-Budavára meglátogatása, 8 órákor vacsora a magyar turistákkal együtt Ós-Budavár területén. Vasárnap, június 7-én reggel 7 órákor összejövetel és reggeli a Drechsler-kávéházban, a fő- és székváros megtekintése; 12 órákor délelben összejövetel és ebéd a »Paris« szálloda éttermeiben, innen délután kirándulás Visegrádra az ottani híres történelmi romok meglátogatása (ezt a kirándulást a magyar turista-egyesület rendezti a fiumei club alpino kiránduló tagjai tiszteletére); visszajövetel külön hajóval, a honnan majd a kirándulók a kivilágított Budapest fényes kilátását élvezhetik.

Hétfőn június 8-án d. e. 7 órákor összejövetel és reggeli a Drechsler kávéházban, 8 órákor a tribünök elfoglalása a banderium megsemlélése végett; 2 órákor d. u. ebéd a Vigadó éttermeiben, a délután folyamán »Konstantinápoly Budapest« meglátogatása. Az érdekes program és a fiumei polgártársak ismert hazafisága bizonyára nagy számban fogja Budapestre vonzani fiumei polgártársainkat.

Az ifjuság monstre hangversenye. Az ezredéves kiállítás megnyitási ünnepélyének megkapó mozzanata lesz. A részletek még nincsenek végleg megállapítva, de olyformán tervezik, hogy a megnyitási ünnepély után, midőn a király megkezdi a körutat, a fővárosi közéletnek 1200 tagu egyesített ének-kara rázendít egy alkalmi éneket. Az ének-kar, melynek betanításával dr. Wlassics közokt. miniszter Harrach József zenetanárt bízta meg, az első próbát vasárnap délelőtt tartotta meg a kiállítás területén az ünnepélyek csarnokában, egy óriási emelvényen. A próba impozáns volt; a hatalmas ének-kar megfelelő nagyszabásu orgonakísérettel a Rátóczy-indulót megrazó erővel adta elő és az előadás szabotosságáért nagy Harrach tanárnak, mint tanártársainak a jelenvolt vendégek a legmelegebb elismeréssel adóztak. Második próbát is tartanak az iparcarnok előtt és a két próba eredményének egybevetése után fogják meghatározni, hogy a nevezetes jelenet melyik ponton fog végbe menni.

Orosz ujság a millenniumról. A magyar nemzet ezredéves ünnepe iránt való érdeklődés immár annyira általános, meg a külföldön is, hogy kiállításunkról még a legártózkodóbb sajtó is meleg rokonszenvvel emlékezik meg. Hyen rokonszenves érdeklődés tanujelét adta legutóbb a Novosti című szentpétervári ujság, mely illusztrált vasárnapi mellékletében, a Peterburgskaja Zsiruben hosszú közleményeket és jól sikerült kepeket közöl az ezredéves országos kiállításról. — Az egyik ismertető cikk mindjárt a következő lendületes bevezetéssel kezdődik. Magyarország az idén különös ünneppel ült meg az ujesztendőt. A papok pásztorlevelükben és egyházi szónoklatukban, a tanítók ékes ünnepi beszédükben méltatták a millenniumis év nagy jelentőségét. Az ezredéves forduló alkalmából Magyarországon ötszáz új elemi iskolát építettek, a határszéleken emlékeket állítanak, a központban kiállítást és ragyogó ünnepeket rendeznek. Azután elmondja a közlemény, a millenniumi ünnep egész programját, méltatja a király és a parlament ünnepes részvételét, majd így folytatja: »A kiállítási bizottság szervező munkája általános elismerést és csodálatot kelt. Maga a kiállítás pedig hű tükre lesz Magyarországon ama rendkívül kulturális haladásának, mely óriási lépésekkel tör előre és Ausztriát sok tekintetben elhatalyosítja. A cikk végül az egyes csarnokokat ismerteti.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenség könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Othona“ a kereskedelmi akadémiá palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn)
Csütörtökön) 11-12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9-11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Sz. Dávid Istvánnal zene-estély. Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyar Istvárek.

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályáról. —

— Ápril 3-tól ápril 11-ig. —

1. Bihari József és neje Zvolenszky Vilma veszik Vitárius Bénéjám és Raeka Karoliktól ezeknek 2405 sorszámu házukat 9000 frt vételárért.

2. Kerek Balint és neje Süvöltös Eszter veszik Halász Mihály és neje Garai Juliánától ezeknek csapó kerti 9390-öl területű szőlőföldjüket a rajta levő épületekkel együtt 1050 frt vételárért.

3. Kadasdi János veszi Gáll Józsefnél szül. Kaffka Terézről ennek elepi tanya birtokát 7000 frtért.

4. Méné István veszi Méné Andrásól ennek 1129 sz. a. házas telkét ajándékozás címén 500 frt becsértékben.

5. Beke László veszi özv. Cséke Lajosné szül. Farkas Klárától ennek 1013 és 986 sz. jkvb. foglalt házas telküket a rajta levő épületekkel 5000 frt vételárért.

6. Debreczeni Lajos és neje Kuczik Erzsébet veszik Kuczik Julianna férj. Csontos Olivérről ennek tóczós-kerti szőlőjét 1500 frt vételárért.

7. Major András veszi Jakab János és neje Labomer Juliánától ezeknek ujosztási szántóföldjüket 50 frt vételárért.

8. Kurkli Julianna Zabos Ádámné veszi Zabos Ádámtól ennek 7544. sz. jkvb. foglalt ingatlanának fele részét ajándékozás címén 550 frt becsértékben.

9. özv. Kis Jánosné Fejértői Erzsébet veszi Tóth Sándor és nejétől ennek homokkerti szőlőjét 300 frtért.

10. Kis Mihály és neje veszik Kiss András és nejétől ezeknek uiosztási szántóföldjüket 760 frtért.

11. Gacsárdi Mihály és neje veszik Nyöste István és nejétől ezeknek ujkertü szőlőjét 1400 frtért.

12. Ökrös István és neje veszik ifj. Diószegi János és társaitól ezeknek 421. sz. a. házukat 5800 frtért.

13. Szász János és neje veszik Csóka Imrértől ennek csapó-kerti szőlőjét 800 frt vételárért.

14. Debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet bej. özv. veszi Szekeres Andrásól ennek 9 hold 70-öl területű ujosztási szántóföldjét 904 frt 34 kr vételárért.

15. Kovács Ferencz veszi özv. Tóth Mihályné Tóth Sárától ennek a debreczeni 3341 és 6114 sz. jkvb. foglalt ingatlanainak öt megillető fele részét 2500 és 300 frt vételárért.

16. Straticlik Ferencz és neje Schuster Czeczillia eladnak a debreczeni 3690 jkvb.

foglalt ingatlanokból 424 □ öl területet Kátóna Gábor és nejének 636 frtért, ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanból 207 □ ölét öz. Váradi Mihálynénak 310 frt 50 krért, az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 207 □ öl területet Váradi Károlynak 310 frt 50 krért — az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 207 □ ölét Miskolczy István és nejének 310 frt 50 krért, — az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 206 □ ölét öz. Czebe Istvánnénak 310 frt 50 krért, az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 207 négyszög ölét Váradi István és nejének 310 frt 50 kr., az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 414 □ ölét 624 frtért, Faragó Sándornak, — az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanokból 309 □ ölét Zong Lajos és neje 450 frtért,

Kőbányai sertés-piac.

április 15.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként — 400 kg-ron felüli súlyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kg súlyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) — krig. 4. Fiatal közép (páronként 251—320 kg. súlyban 47—46 krig. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) — 45—46 krig. 6. Magyar sz. dett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 kg-ig terjedő súlyban) — 45 krig. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 kg-ron felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—280 kg. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi ápril hó 3-k napján volt készletben 1-873 db. 1896. ápril hó 4-6-ik napján felhajtott — db. 1896. ápril hó 4-6-ik napján elszállított 736 db. 1896. évi apr. hó 7-ik napjára maradt készletben 12877 db. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

45.

Éji látogatás.

(Folytatás.)

— De most siess, mondá az ifju — öltözködjél fel gyorsan; neked is szerepet adok. Míg felöltözködsz, addig én a bánnal végezek valamit.

Ida rémülve tekintett rá.

— Ezelős vagy?

Az ifju még egyszer visszafordult az ajtóból és büszkén kérde:

— Ki félt a Villámvezért?

Ezzel eltűnt az ajtón. Ida gyorsan emelkedett föl a karszékből és sietve öltözködött. Kevés idő múlva ismét kinyílt az ajtó. Ida ijedten tántorgott vissza.

A bán maga állt előtte s szigorú tekintettel kérde németül:

— Ki volt az az ifju, ki öntől jött szobámba?

Ida reszketett. Homlokát végig simította, mintha arról akarna meggyőződni, hogy nem álmodik-e?

Most a bán mosolyogni kezdett s egészen ismerős, nyájas hangon szólt:

— Ne félj Ida, én vagyok! Alakom a báné, de abban régi baránykád rejtezik s most az egyszer a barány bujt farkas bőrbé, daczára, hogy Farkas a nevem.

Villámnak valóban oly tökéletesen sikerült az átalakulás, hogy Ida alig tudott magához térni bámulatából.

— Nézd! — mondá most Farkas — nézd ezt a kulacsot, ma ebben rejlik hüvészetem; evvel győzöm le az ellenséget.

Ekkor kinyitotta az ablakot és intett. Pár perc múlva hácsós volt az ablakhoz támasztva, Farkas gyorsan leszállította Idát a kertbe, s

pedig gondosan bezárván Ida szobájának ablakait, azon az úton, melyen jött, az udvarra lopódzott. Ott már készen állt a bán hintaja, Ida már benn ült. Farkas átadta neki a maga és pajtása honvédruháit, maga is beült a hintóba Ida mellé, a pseudo-inas fölkapott a bakra s a hintó elrobogott.

A veszedelmes játék.

A bán megérkezése előtt beteges volt, azért hintón vitette magát, így jött a helységbe is; nem tűnt fel tehát senkinek, midőn a horvát táborban egyszerre csak megjelent a hintó s abból a tábornok köhögve kiszállott. Máskor is tett ő ily váratlan éji látogatást; néha enyelgett, néha pörölt a tisztekkel, a minő szeszélyben volt; megnézte az őrszemeket, aztán ismét eltűnt. Most éppen az ágyutelepeket látogatta meg.

Farkas remekelt, mindenki a bánnak vélte. Durva hangon rivalt az egyik álomból fölriadt tüzértisztre:

— Hát az ön ágyu-telepe most is itt van?

— Boesánat, tábornok ur, hát hol legyen?

— Még kérdezni merészi?! Ezer villám!

hisz tudtára adattam önnek, hogy ágyutelepe éjjelre ott az északnyugoti erdőszél szikla csúcán legyen. Az ellenség megkerülheti a hegyet, ez nekem meggyőződés. De mit magyarázom ezt önnek? mi köze éhez önnek? ön vakon tartozik engedelmessékedni. Mikor volt itt a jelentés?

— Boesánat — hebezett a megijadt tiszt, nem kaptam semmi jelentést.

— Nem kapott?! ordított a bán dühösen, azután fuldokló köhögés fogta el, kénytelen volt inasára támaszkodni.

— Isteni játék! sügött az inas s e közben oly bamba arezot vágott, mintha a világon mindenütt volna ész, csak az ő koponyájában nem.

A bán köhögési rohama végre lecsendesült.

— Hm! — szólt esendesebb kedélyvel, úgy tetszik, mintha önnek mégis igaza volna. Igen, igen, persze hogy elfeledtem, ez az átkozott hurut mindent kiver a fejből. Na jó, jó, hiszen nem haragszunk ugy-e? Hehehe! Persze már most ön fog aprehendálni.

A tiszt hebezett olyasmint, hogy ő a világot sem aprehendál. Ez tetszett a bánnak, megveregette vállát s biztatta, hogy csak keszülődjön fel gyorsan tizenkét ágyuval; ő addig megnézi az őrszemeket, aztán maga vezeti az ágyukat a kirendelt helyre. A többi ember pedig fekdjék fölére nyugodtan, alhatik békén az egész tábor, ez az ágyutelep fog őt állni a hadak alma fölött. Ekkor aztán még egy kisesit köhögött, az inas segítségével beült a hintóba s vágattak tovább.

— Farkas — szólt Ida a hintóban — te a világ legelső színésze vagy. Miért nem lettél te színész?

— Voltam én az is. Szeretném azonban, ha az éjjeli harez után vitézségemet volna okod ilyen nagyon megdicsérni.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 152 sz. Páros bérlet 152 sz.

Csütörtökön, 1896. Ápril hó 16-án:

A remete csengetyüje.

Regényes opera 3 felvonásban. Irták: Lockroy és Cormon. Fordította Follinus J. Zenéjét szerzette Mailard. (Rendező ifj. Nemeth.)

Személyek:

Tylbaut, gazdag bérlő

Georgette, neje

Bellamy, dragonyos altiszt

Egy lelkész

Egy dragonyos

Sylvain, első szolga Tylbautnál

Friguett Rosé, szegény pórleány Galyassy P

Idő: 1704, a covenni háboru vége felé.

Ifj. Nemeth.

Szigeti L.

Haday S.

Gondos.

Boros.

Horváth A.

Galyassy P

Idő: 1704, a covenni háboru vége felé.

Lóverseny.

Belépti jegyek a folyó hó 18-án szombaton és 19-én vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent Királyi Tivadar ur, műipar-árak raktárában (városháza alatt) kaphatók. Az előjegyzett páholy és egyéb belépti jegyek folyó hó 17-én (pénteken) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott belépti jegyek azontul másoknak adatnak el. Ugyanott a tribüne raja tájékozással megtekinthető. Helyárak egy napra: Páholy (4 ülésel) az első vagy a második sorban 8 frt. Zártszek 1 frt. Ülőhely 50 kr. Állóhely 20 kr. Lovas nezőknek bemenet a körbe 2 frt. Belépti jegy a tribüne előtti térre: egy napra 3 frt, két napra 5 frt. Bővebb tájékozást a versenyekre vonatkozó hirdetések nyújtanak.

468/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 6096 1896 P. sz. végzése folytán közhírré tételik miszerint Max Peschka czég részere Fodor József debreczeni lakostól 153 frt 40 kr tőke, ennek 1895 évi január hó 9-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 28 frt 21 kr. perköltség erejéig 1896 évi febr hó 6-án biróilag le és felúfoglalt 1110 frtra becsült emlékkövekből álló ingóságok 1896. évi május hó 1-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és várad-utca 2087 sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi április hó 12-én.

Sugár Gyula.

bir. kiküldött.

158. sz. 1896. v. k.

Árverési hirdetmény.

A depr. kir. jbiróságnak 427/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Első debreczeni paplangyár részere öz. Veres Lászlóné debreczeni lakostól 141 frt tőke, ennek 1895. okt. hó 12-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 05 kr. perköltség erejéig 1895. évi december hó 10-én biróilag lefoglalt és 316 frt 50 krra becsült bolti áruk, és értékes tárgyakból álló ingóságok 1896. évi ápril hó 17-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és hatvan-utca 1099 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi márcz. hó 24.

Sugár Gyula.

bir. kiküldött.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a

„MARGIT“ FÜRDŐ

ÖSSZES VENDÉGLŐI HELYISÉGEIT

átvettem. E téren már régóta működöm, úgy, hogy sok éven át szerzett tapasztalataimmal nagybecsű vendégeimet, teljes meglegedésükre fogom kiszolgálhatni. Minthogy a „Margit“ fürdő díszterme, kiválóan alkalmas **bálok, tánczestélyek, lakomák, névnapok, társas összejövetelek** és egyéb **ünnepélyek megtartására**, ezért tisztelettel figyelmebe ajánlom e czélra a nagyérdemű közönségnek.

Megrendeléseket (Abonánsokat) **reggeli, ebéd, vacsorák**, ugyszintén **havi étkezésekre**, úgy az étteremben, mint a házhoz hordva, készséggel elvállalok. Szives pártfogást kér

Zech József

„Margit“ fürdői vendéglős.

II. Magyar Osztályosorsjáték.

1896. május 12-28-ig főny. 100.000 korona és 600.000 jutalom kedvező esetben

egy millió korona nyerhető.

Eredeti sorsjegyek

1 egész 60 frt, 1 fél 30 frt, $\frac{1}{10}$ -ed 6 frt, $\frac{1}{20}$ -ad 3 frt.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett

a „Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank“

Debreczen, Piacz-utca 1829. sz. I. em.

Kihuzott sorsjegyek díjmentesen kifizettetnek.

NOVOTNY ANTAL

harang- és ércöntődéje

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzajok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitértetett, atlyukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok mindig raktáron vannak. — Költ. érvetésekkkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálok.

harangok mindig raktáron vannak.

NOVOTNY ANTAL Temesvár, Gyárváros

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, József-körut 41. szám alatt.

Ajánlja: a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplő garnituráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljeit és egyéb gazdasági gépeit.

1896. augusztus 1-től Váci-körut 32. és József-körut 41. szám alatt.

Debreczenben Főpostával szemben